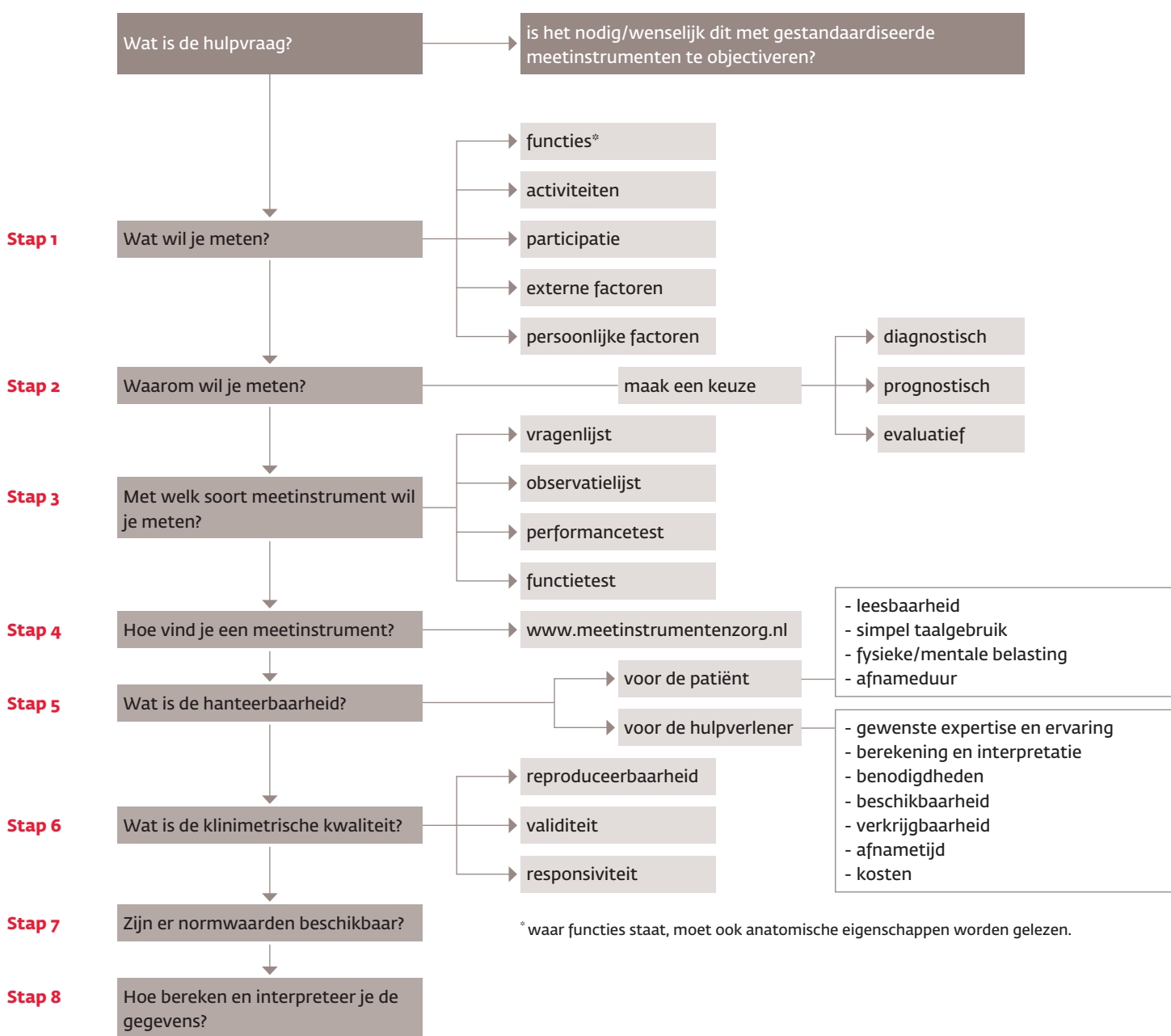


# Raamwerk Klinimetrie

## Een stappenplan om meetinstrumenten te ordenen, reduceren en selecteren

Door het groot aantal meetinstrumenten in de richtlijnen kan het lastig zijn te bepalen welk meetinstrument bij welke patiënt kan worden toegepast. Ook is het onderscheid in aanbevolen en optionele instrumenten niet duidelijk. Daarom heeft het KNGF samen met Zuyd Hogeschool en het NPi het Raamwerk Klinimetrie voor evidence based products ontwikkeld. Het raamwerk is toegepast op de KNGF-richtlijnen, waardoor op een systematische manier meetinstrumenten in de richtlijnen worden geordend, geselecteerd en in aantal worden gereduceerd. Gebaseerd op het raamwerk zijn in de richtlijnen de aanbevolen en optionele meetinstrumenten gedefinieerd (zie [www.kngfrichtlijnen.nl](http://www.kngfrichtlijnen.nl)). Daarnaast kan het raamwerk door fysiotherapeuten en studenten worden gebruikt om op een systematische wijze meetinstrumenten te selecteren.



# Casuïstiek: toepassing stappenplan bij patiënt met myocard infarct

**Casuïstiekbeschrijving:** Meneer de Wit, 56 jaar, 4 maanden geleden acuut myocard infarct. In ziektewet (voorheen conciërge middelbare school).

**Restklachten:** pijn op de borst, weinig energie, geheugenproblemen, neerslachtig en inslaapproblemen. Hij durft niet meer auto te rijden en bezoekt bridge vrienden niet meer. Echtgenote is sterk ondersteunend. Medicatie voorgeschreven door cardioloog (golden 5) en verwijzing naar fysiotherapeut.

**Bevindingen:** slecht uithoudingsvermogen, matige spierkracht, licht overgewicht en weinig kennis over de aandoening.

<p><b>Stap 1</b> Wat wil je meten?</p>	<p><b>Stoornissen in functies en anatomische eigenschappen:</b> inspanningstolerantie, pijn op de borst (angina pectoris), mentale functies (energie-niveau, geheugen, inslaapproblemen, angst en depressieve gevoelens) <b>Activiteiten en Participatie:</b> beperkingen in activiteiten en participatieproblemen <b>Externe factoren:</b> sociale steun, medicatiegebruik <b>Persoonlijke factoren:</b> kennis van de hartziekte</p>
<p><b>Stap 2</b> Waarom wil je meten?</p>	<p><b>Diagnostisch:</b> <u>inspanningstolerantie, pijn op de borst, mentale functies, beperkingen in activiteiten en participatieproblemen, medicatiegebruik en kennis van de hartziekte</u> <b>Prognostisch:</b> <u>inspanningstolerantie, angst en sociale steun</u> (De parameters waarbij een meetinstrument is aanbevolen volgens de KNGF-richtlijn Hartrevalidatie zijn onderstreept)</p>
<p><b>Stap 3</b> Met welk soort meetinstrument wil je meten?</p>	<p><b>Vragenlijst:</b> Angina pectorisschaal (pijn op de borst), Patiënt Specifieke Klachten lijst (PSK, beperkingen in activiteiten en participatieproblemen), Angstschaal (angst bij activiteiten) <b>Performance-/functietest:</b> 6-Minuten Wandeltest (6MWT, meten inspanningstolerantie)</p>
<p><b>Stap 4</b> Hoe vind je een meetinstrument?</p>	<p>Via: <a href="http://www.meetinstrumentenzorg.nl">www.meetinstrumentenzorg.nl</a></p>
<p><b>Stap 5</b> Wat is de hanteerbaarheid?<sup>1</sup></p>	<p><b>Angina pectorisschaal:</b> korte afnametijd; <b>PSK:</b> goede afname kost enige tijd (&gt;10 minuten); <b>Angstschaal:</b> gegevens ontbreken; <b>6 MWT:</b> voldoende ruimte nodig, afname kost enige tijd (10 minuten)</p>
<p><b>Stap 6</b> Wat is de klinimetrische kwaliteit?<sup>1</sup></p>	<p><b>Angina pectoris- en Angstschaal:</b> gegevens ontbreken; <b>PSK en 6MWT:</b> voldoende</p>
<p><b>Stap 7</b> Zijn er normwaarden beschikbaar?<sup>1</sup></p>	<p><b>Angina pectorisschaal:</b> klachten zijn 1. licht, nauwelijks merkbaar, 2. matig vervelend, 3. ernstig, erg onbehaaglijk of 4. meest ernstige pijn ooit ervaren; <b>PSK:</b> klinisch relevante verandering (bij patiënten met lage rugpijn) is verandering van de score van <math>\geq 64\%</math>; vaak wordt een absolute verandering van 2 punten genoemd; <b>Angstschaal:</b> gegevens ontbreken; <b>6MWT</b> (bij afname op 30m parcours): voorspelde afstand (man) = <math>970.7 + (-5.5 \times \text{leeftijd}) + 56.3 = 719\text{m}</math>. Afstand <math>&lt;82\%</math> van voorspelde waarde is afwijkend en een afstand <math>&lt;350\text{m}</math> is geassocieerd met verhoogde kans op overlijden (bij COPD).</p>
<p><b>Stap 8</b> Hoe bereken en interpreter je de gegevens?<sup>1</sup></p>	<p>Interpreteer de gegevens na bepaling van de gradering, score of voorspelde afstand aan de hand van de normwaarden.</p>

<sup>1</sup> Voor de meetinstrumenten opgenomen in de KNGF-richtlijnen wordt voor deze informatie verwezen naar het Toelichtingsformulier (behorende bij de desbetreffende meetinstrumenten) op [www.meetinstrumentenzorg.nl](http://www.meetinstrumentenzorg.nl)

**Projectgroep**  
Drs. Emmylou Beekman  
Drs. Guus Meerhoff  
Dr. Esther Bols  
Dr. Yvonne Heerkens  
Dr. Raymond Swinkels  
Drs. Anita Stevens  
Drs. Dinja de Groot  
Prof. Dr. Sandra Beurskens

**Contact**  
Zuyd Hogeschool  
Lectoraat Autonomie en Participatie van Chronisch Zieken  
[emmylou.beekman@zuyd.nl](mailto:emmylou.beekman@zuyd.nl)

KNGF  
Postbus 248  
3800 AE Amersfoort  
[g.meerhoff@kngf.nl](mailto:g.meerhoff@kngf.nl)